

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, tiskati nedelje in pravnike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 14 K, za pol leta 8 K, za četrt leta 4 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez intodobne vpošiljavitve naročnine se ne obra. — Za ostanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Sokolji v Zagrebu.

V Zagrebu, 2. sept.

Slovanska narodna armada se je letos zbrala v Zagrebu, kamor je razen Sokolov pohitelo nebroj ljudi, da prisostvujejo sokolski slavnosti.

Z odprtimi rokami in s pravo bratsko ljubeznijo je sprejel hrvatski narod Sokole, prihitel z vseh strani slovanskega ozemlja.

„Največ sveta otrokom sliši slave“ — a ta svet moramo braniti proti grabežljivim sovražnikom z uma svetlim mečem, pa tudi če treba z žilavostjo in pestjo. Sokolstvo nam vzgaja te bojivnike, jih druži in njih skupno voljo obrača proti najvišjemu narodnemu cilju. Tega se zavedajo vsi Slovani in vedo vsled tega tudi ceniti svojo narodno armado — Sokolstvo.

Zagreb je na čast Sokolom odel praznično obleko. Ves je v zastavah, v hrvatskih zastavah, vse prebivalstvo je edino, da se mora Sokolom izkazati največja čast.

V soboto so prišli Sokoli in bili sprejeti s presrečno ljubeznijo in z velikim oduševljenjem. „Zagrebački Sokol“ je šel z razvito zastavo in z godbo na kolodvor. Prvi so prišli „Srbski Sokoli“ iz Korenice in „Hrvatski Sokol“ iz Gospića, potem so prišli Sokoli iz Oseka in iz Vukovara, pevsko društvo „Trebević“ in „Hrvatski Sokol“ iz Sarajeva. In kmalu potem so se pripeljali s posebnim vlakom Srbi in Bolgari. Tu je udaril na dan plamen navdušenja. Prišlo je 150 Sokolov srbskega društva „Dušan Silni“ in mnogo srbskih meščanov in kmetov, bolgarskih Sokolov društva „Junak“ je prišlo nad 200.

Došlece je pozdravil dr. Bučar. Za Srbe se je zahvalil Tasa Popović, ki ga pozna vsak slovenski Sokol od slavnosti v Celju in Ljubljani, za Bolgare se je zahvalil Revizov.

Z godbo na čelu je potem sokolstvo odkorakalo v mesto.

Sprejem Slovencev.

Ob 6. popoldne se je „Hrvatski Sokol“ z godbo odpravil drugič na kolodvor, da sprejme Slovence. S hrvatskimi Sokoli so šli „Dušanovci“ in „Junaki“. Z zagorskim je prišel „Murski Sokol“ iz Ljutomera in obenem so prišli Sokoli in Sokolice iz Varaždina. Pozdravil jih je podstarosta hrvatske zveze dr. Lazar Car, zahvalila sta se za „Murskega Sokola“ podstarosta Reich, za varaždinskega Sokola dr. Pero Magdić. Omeniti je pri ti priliki, da je „Murski Sokol“ v nedeljo jutraj položil na zagrebškem pokopališču venec na grob Stanka Vraza. Ob 7. sta prišla odposlanca črnogorske omladine ministrski tajnik Begović in župan občine podgoriške Spasoje Prletić, oba v bogati, z zlatom obšiti narodni noši. Sokoli so ju oduševljeno pozdravili.

Z rednim vlakom iz Zidanega mosta so se pripeljali Savinski, Celjski in Žalski Sokol ter deputacija mesta Prage z županom dr. Grošem na čelu.

Reprezentante zlate Prage in mesta Ljubljane je pozdravil zagrebški župan dr. Milan Amruš. Zahvalil se je praški župan dr. Groš. Došle Sokole je pozdravil tajnik hrvatske zveze Cezar Akačić.

S posebnim vlakom ob 7. uri 45 minut so prišli Sokoli iz Ljubljane (85), iz Zagorja, iz Brežic, iz Trsta (21), iz Gorice, iz Novega mesta, iz Kamnika, iz Domžal, iz Idrije, iz Postojne, iz Šiške, hrvatski Sokoli iz Pulja (19) in Pazina (7).

Slovenskih Sokolov je prišlo vseh skupaj 472. Ako se uvaža, da jih je bilo predlanskim na slovenskem zletu 510, je udeležba naravnost sijajna in kaže, kako živo je med slovenskimi Sokoli čuvstvo slovensko-hrvatske vzajemnosti.

V imenu Slovenske zveze je odzdravil podstarosta dr. Rybář. Začel je slovenski in končal hrvatski, povdarjaje, da prihajajo Slovenci to pot tudi z namenom, da čestitajo bratom

na junaški zmagi nad sistemom črnega absolutizma. Hrvatje so spoznali Dunaj in mu pokazali hrbet. Tedaj se je Dunaj spomnil, da ima pod svojo vladno tudi Slovence in Hrvate. Hotel si jih je pridobiti s sirenskimi glasovi. A vse je bilo brez uspeha. Slovenci ostanejo zvesti bratom onstran Sotle. Graničarji hrvatski so svoj čas ubrali Slovence pred Azijati, zdaj je dolžnost Slovencev, da branijo Hrvate pred nemškim „Drang nach Osten“.

Sokoli so se nato razvrstili in skupno odkorakali na komers v prostorih društva „Kolo“.

Dalmatinski Sokoli (400) in gostje iz Dalmacije (100) so prišli ob 8. zvečer. Pozdravil jih je dr. Bučar.

Komers.

Prostori društva „Kolo“, vrt in telovadnica „Sokola“ so bili kmalu prenapolnjeni. Svirala je domobranska godba same slovanske skladbe. Reditelj komersa dr. Lav. Mazzura je pozdravil zbrane goste. Pozdravil je najprej brate Bolgare in Srbe iz Kraljevine in Srbe iz Hrvatske, brate Slovence, „ki so kri naše krvi“ in brate Črnogorce, Sokole iz Dalmacije in tužne Istre ter iz Bosne in potem Sokole iz vseh drugih hrvatskih krajev. Misel sokolska naj nas vodi do zmage.

Ob 1/11. se je pripeljalo 300 Poljakov s posebnim vlakom. Prišli so dosti prej kakor je bilo napovedano in vsled tega jih je sprejel samo dr. Bučar, ki je bil slučajno prišel prej na kolodvor. Prišedši na komers so bili Poljaki burno pozdravljeni. Starosta „Hrvatskega Sokola“ dr. Urbanč jih je pozdravil z oduševljenimi, presrečnimi besedami, poudarjaje pomen slovanske solidarnosti. Zahvalil se je vodja zveze avstrijskih poljskih sokolskih društev Durszky.

Govorili so v imenu Bolgarov Ravizov, v imenu Slovencev dr. Sernec iz Celja, v imenu Srbov dr. Živgirović iz Beograda, v imenu Črnogorcev Begović.

Ob polu 12. so prišli na komers z zagrebškim županom dr. Amrušem praški župan dr. Groš, bivši praški župan dr. Podlipný, ljubljanski župan Hribar in drugi odposlanci Prage in Ljubljane. Te goste je pozdravil dr. Hoffer.

Ker je bil za polnoč napovedan poseben vlak s češkimi Sokoli, katerih je prišlo 800, je večina udeležnikov komersa odhitela na kolodvor, da pozdravi češke brate.

V gledališču je bila ta večer na čast Poljakom predstava Begovićeve igre „Gospoda Walewska“, a Poljaki so dospeli šele v Zagreb, ko je bila predstava že končana.

Drugi dan slavnosti.

Danes, v nedeljo se je ob 6. uri jutraj začelo s tekmovalno telovadbo. Tekmovanje je trajalo do polu 9. ure. Jury se snide šele zvečer, da izreče končno sodbo. Po tekmovalju je bila skušnja za velike javne vaje, ki je trajala do popoldne.

Slavnostni spreved

vseh Sokolov je bil nadvse imponanten. Šel je po Jurišičevi ulici, po Petrinski in Sudniški ulici čez Zrinjski in Akademski trg do umetniškega paviljona. Spredaj so jahali jezdeci „Hrvatskega Sokola“, potem je prišla godba, in za njo 60 sokolskih zastav in predsedstvo hrvatske zveze z reprezentanti drugih sokolskih zvez. Sokoli so korakali v tej vrsti: Bolgari, Črnogorci, Čehi z godbo Poljaki, Slovenci, Srbi iz Kraljevine, Srbi iz Hrvatske, starešine hrvatskih sokolskih društev; tretja godba in hrvatski Sokoli, katerih je bilo nad tisoč. Spreved je bil celo uro dolg in se ga je udeležilo nad 4000 Sokolov.

Prišedši pred umetniški paviljon so se Sokoli razvrstili. Župan zagrebški dr. Amruš je Sokolom zaklical presrečno dobrodošlico. Pozdravljajoč sokolsko misel, je prosil Sokole, naj nikdar ne pozabijo svoje geslo: V roki je moč, v srcu odločnost, v mislih domovina!

Zbor vseh zagrebških pevskih društev je zapel hrvatsko himno.

V imenu zveze hrvatskih sokolskih društev se je zahvalil za ta pozdrav s kratkim, a jednatim govorom dr. Lazar Car, nakar so pevška društva zapela „Sokolsko himno“.

Oficialni pozdrav je bil s tem končan in spreved je odkorakal po Zrinjevcu, Marije Valerije ulicah, Jelachićevem trgu, po Ilici in Frankopanskih ulicah na vseučilišni trg, kjer se je razšel. Občinstvo je Sokole povsod burno in oduševljeno aklamiralo.

Ker se je spreved znatno zakasnil, so se javne vaje začele mesto ob treh šele ob 5. uri popoldne.

Telovadba.

Velika arena je bila natlačeno polna. Zbralo se je nad 10.000 gledalcev. Domobranska godba je morala pridno svirati, kajti občinstvo je bilo nemirno, ker se je začel zakasnil.

Končno so se začele proste vaje. Nastopilo je blizu 3000 Sokolov. Pogled je bil krasen in nadvse imponanten. Pač se je tod in tam pokazalo, da so nekatera društva šele začela delovati na polju telovadbe, ali vobče je šlo vse redno in točno in je občinstvo odlikovalo Sokole z viharim priznanjem.

Na orodjih so telovadili samo Hrvatje in želi burno priznanje.

Pismo iz Sofije.

V Sofiji, 28. avgusta.

IV.

Kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev.

V nedeljo popoldne se je razpravljalo o pravilih „Zveze jugoslovanske književnikov in časnikarjev“, kakor jih je odobrila specialna za to izvoljena komisija. Referent je bil dr. Zlatarov (Bolgar), utemeljeval pa je v obširnem, stvarnem govoru dr. Skerlić (Srb). O pravilih se je razvila živahna debata, ki so se je udeležili Janković, Pejov, dr. Maksim

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Rešite ga, za boga rešite ga,“ je prosila Manfreda s sklenjenimi rokami. „Kupim vam najlepši kelih, ki bo okrašen z najdražjimi kamni.“

Župnik Lavrencij je sicer trepetal, a vendar je premogel toliko poguma, da je odgovoril Luki s pogledom, iz katerega so švigale strele neskončnega sovraštva. Vesel pa je bil, da ga je Manfreda prosila in mu olajšala izvršitev Lukovega ukaza. Poželjivo je ogledoval Manfreda, saj je slutil, da je deklica in ji milostno rekel:

„Če se posvetiš duhovskemu stanu in stopiš v mojo službo, uslišim tvojo prošnjo in rešim tvojega gospodarja.“

„Prej bo vaš jezik ležal prekajen s hrenom pripravljen pred mano na mizi, kakor postane ta deček vaš služabnik,“ se je zadril Luka nad župnikom. „In zdaj storite, kar sem vam ukazal. Prisegam vam pri svojem

krstnem botru Belcebubu, da vas umorim v tistem trenutku, ko se le ena roka dotakne mojega gospodarja.“

Župnik Lavrencij ni imel poguma, da bi se ustavil Luki, kajti dvomiti ni mogel, da izpolni Luka svoje strašne grožnje. Lavrencija pa ni še prav nič mikalo zapustiti ta grešni svet. Zato se je, četudi jez-nega obraza, nagnil iz okna in kričaje ter mahaje z rokami ukazal vojakom, naj bodo mirni. Župnik je imel vojaštvo popolnoma na svoji strani. Med vojak je imel več ljudi, ki so stali v njegovi službi in po njegovih naročilih vplivali na svoje tovariše. S pomočjo teh ljudi je zasejal med vojaštvom toliko nezaupnost v plameteče sovraštvo in naščuval te poldivje tolpe, da so zahtevale Pirinovo smrt.

Sedaj, ko se je župnik Lavrencij z najhujšo jezo v srcu uklonil je kle-nemu, ostro nabrušenemu argumentu, ki se je bliskal v Lukovih rokah, sedaj ga je prešinil strah, da morda sam ne bo več v stanu, rešiti Pirina iz rok nahujskanega vojaštva. Zavedal se je, da ima izvršiti skoro nadčloveško nalogo, če noče izkrvaveti pod Lukovim bodalom in zato je ugibal, kako bi to nalogo izpolnil, ne da bi

preklical, kar je sam razširil med vojaštvom o Pirinu.

Trajalo je nekaj časa, predno je nastal na dvorišču mir in ta čas je župnik Lavrencij srečno našel izhod iz svoje stiske.

„Vojsčaki Gospodovi in bratje v Kristu,“ je odgovoril vojaštvu. „Ko sem davi maševal v grajski kapeli, sem slišal iz keliha, ravno ko sem ga nagnil k svojim ustom, nebeski glas, ki mi je rekel: Pazi na viteza Pirina, zakaj zmagal bo sveti križ nad Kamničani le tedaj, če bo na vaši strani vitez Marko Pirin. Rotim vas torej in prosim vas, prizanosite za zdaj vitezu Pirinu.“

Vzlic mogočnemu vplivu, ki ga je imel župnik Lavrencij na vojaštvo, kateri vpliv je bil v verskih stvareh dosti izdatnejši, kakor vsako povelje Nikolaja Kolovškega, se naščuvalo in razburjeno vojaštvo ni takoj uklonilo. Kakor konja, ki se je splašil, ni mogoče takoj ustaviti, tako se tudi ljudje, če so enkrat nahujskani, ne dajo več brzdati. Eni vojaki so mrmraje ugovarjali, drugi so kričali na Lavrencija, naj odide in naj jih pušti, da poravnajo svoj račun s Pirinom in le malo jih je bilo, ki so se čeprav z nevoljo vdali.

Luki se je zdelo, da mora župnika Lavrencija vzpodbosti k večji vnetosti.

„Ali nič ne čutite mojega bodalca, gospod prečistiti?“ je vprašal šegavo in obenem pritisnil na bodalo tako, da je prišla njegova ost župniku do živca.

„Nehajte — saj jih umirim,“ je zajecal župnik in zopet razprostrl roke ter začel kričati kar je mogel:

„Vojsčaki Gospodovi, bratje in prijatelji! Poslušajte me! Da sem vaš zvesti prijatelj, v sreči in v nesreči, to veste. Zaupajte mi tudi zdaj! Zmaga nam je zagotovljena, če ostane Pirin v naših vrstah. Prisegel je vašemu vojskovodju, Nikolaju Kolovškemu, da mu pomore do zmage. Če ne zmaga, je njegovo življenje zapadlo krvniku.“

Pri teh besedah je prešinila župnika Lavrencija vprava satanska misel. Raje je žrtvoval celo armado Nikolajevo in korist cerkve, kakor da bi bil udušil svoje sovraštvo do Pirina.

„Slušajte me dalje, bratje in prijatelji,“ je kričal. „Pirin vas ne bo vodil v boj in vam ne bo zapovedoval. Njegova ponudba je bila sprejeta s pogojem, da ostane moj jetnik, dokler ne bo bitka dobljena.

Da, bratje, moj jetnik bo. Na grajskem stolpu bo med bojem njegovo bivališče in jaz ga bom čuval.“

„Pred vratni bom pa jaz stal z nabrušenim nožem, gospod župnik,“ je grozil Luka. „Čemu — si pač lahko mislite.“

Nikolaj se je tako prestrašil Lavrencijevega naznanila, da je začel grdo kleti in bi se najraje z mečem lotil svojih vojakov. Uvideval je, kako hudobijo je storil Lavrencij s tem, da je Pirinu onemogočil udeležbo pri boju. S tem je rešil Pirina pač za ta dan, a z gotovostjo, da ga drugi dan izroči maščevalnosti in sovraštvu vojaštva.

Pirin pa je bil že popolnoma pomirjen.

„Obljubite jim, kar jim je obetal ta blazni duhovnik,“ je dejal Nikolaju skrivaj. „Kar se zdaj vojakom zdi dobro in potrebno, to bodo pozneje spoznali sami kot nepotrebno.“

„In naša zmaga?“ je vprašal Nikolaj ves prepaden, ker si sam ni vedel pomoči. „Kako naj zmagamo, če bode vi na stolpu stali in gledali boj, namesto da se ga udeležite.“

„Ne skrbite za to. Najprej je treba, da se rešim zdaj. Obljubite vojakom vse, kar hočejo.“ (Dalje prih.)

movi, Atanasev, Veselinović, dr. Joksimović, dr. Petkov in prof. Ivkanec. Končno so bila pravila sprejeta v obliki, kakor jih je sprejela komisija. V „Zvezo jugoslovanskih književnikov in časnikarjev“ vstopijo ta-le društva: „Srbsko književniško društvo“ v Beogradu, „Društvo na blgarskijte publicisti“ v Sofiji, „Društvo hrvatskih književnika“ v Zagrebu in „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ v Ljubljani. Ta društva so obenem osnovatelji „Zveze“. Pravila te „Zveze“ so bila priobčena že pred meseci v „Slov. Narodu“. Nato je prof. Rista Odavić (Beograd) predlagal resolucijo, v kateri se izreka, da je cilj „Zveze“ čisto kulturne, a ne politične. Glasovanje o tej resoluciji se je odložilo do tretje seje, ki je bila v ponedeljek.

Na tej seji je razpravljalo v obširnem, velesentimentnem govoru Hrvat Hrčič o „Vzajemnosti jugoslov. dramskih avtorjev“. Govor je vzbudil splošno zanimanje in predavatelj je žel zanj obilo zasluženega priznanja in pohvale.

O idejah, ki jih je razvijal govornik, se je razvila daljša debata, ki so se je udeležili dr. Vergun (Rus), dr. Petkov, N. Atanasev in Iv. Gvozdev. Nato je predsedništvo predložilo to-le resolucijo: „Povodom napačnega tolmačenja ciljev in smotra „Društva jugoslov. književnikov in časnikarjev“ s strani gotovih jugoslovanskih krogov smatra II. kongres jugoslov. književnikov in časnikarjev za svojo dolžnost, da naglaša: 1. Cilj „Zveze“ je čisto kulturno-književno in 2. vse misli in nasvete, ki jih „Zveza“ sprejme s strani jugoslovanskih dejateljev, bo rada uvaževala v kolikor se bodo ti strinjali s cilji in smotrom te organizacije.

Ta resolucija je bila soglasno sprejeta. Takisto je bil sprejet predlog, naj se „Zveza“ obrne na uprave narodnih gledališč v Sofiji, Beogradu, Zagrebu in Ljubljani s prošnjo, da bi se na teh odrih čim najbolj gojila jugoslovanska dram. umetnost in da bi se na teh odrih vpriporjena bolgarska, srbska, hrvatska in slovenska dela smatrala kot originali ter se zanje izplačevali primerni honorarji. Predsednik Stevan Stevanović Bobčev je nato dal v razpravo vprašanje, kje se naj priredi III. jugoslov. književniški in časnikarski kongres.

Na predlog dr. Skerlića (Srba) se je to vprašanje prepustilo v rešitev bodočemu predsedstvu.

Zadnja točka dnevnega reda je bila volitev osrednjega vodstva. Na predlog prof. Riste Odavića (Srba) je bil z velikanskim navdušenjem izvoljen za predsednika „Zveze“ Stevan Stevanović Bobčev, načelnik „Društva na blgarskijte publicistij“, mož, ki si je pridobil naravnost velikanske zasluge za ustanovitev „Zveze“. Za glavnega tajnika je bil izvoljen Georgij Nikolov, urednik lista „Dnevnik“ v Sofiji, za glavnega blagajnika pa dr. Iv. Zlatarov, tajnik „Trgovske in obrtne zbornice“ v Sofiji.

Prof. Ivanović se je nato v imenu srbskih književnikov in časnikarjev zahvalil Bolgarom za iskreni sprejem in izredno gostoljubnost.

V imenu Hrvatov je govoril Babić-Gjalski, ki je naglašal velik pomen jugoslovanske ideje ter izrekel nado, da bi ta spasonosna ideja rasla in se širila ter prošnila v najširše narodne mase. Rasto Pustoslemšek se je v imenu Slovencev zahvaljeval za izkazano gostoljubnost in ljubezniv sprejem, izrekel nado, da bo že skoro vzklilo drevo, pod katerim se bodo zbrali vsi Jugoslovani kot svobodni narodi, ter zaključil svoj govor z vzklikom, naj živi Bolgarija, naj živi narod bolgarski.

Predsednik Bobčev je na to vnovič zahvaljeval na mnogobrojni udeležbi goste iz Rusije in Češke, Srbije in Bolgarije, iz Slovenije in Črnogore, iz Bosne in Hercegovine ter zaključil kongres z vzklikom: Živela konfederirana jugoslov. društva, živeli člani „Zveze jugosl. književnikov in časnikarjev.“

Popoldne ob štirih so udeleženci kongresa izleteli s posebnim električnim vlakom v Pavlovo, ki je oddaljeno od Sofije kakih 8 km in leži po Vitošoplanino. V Pavlovm je izletnike sprejela vojaška godba. Prva pesem, ki jo je zaigrala, je bila naša narodna pesem „Po jezeru blizu Triglava“. V Pavlovm smo si ogleli veliko tamkašnjo pivovarno in na to odšli v 2 km oddaljeno selo Knjaževo na grič, od koder je prekrasen razgled na Sofijo, sofijsko ravan in nebotične balkanske gore.

Zvečer ob šestih se je na vrtu pivovarne v Pavlovm priredil izletnikom večer, ki je trajal do devedih. Vrsto napitnic je otvoril predsednik Bobčev naglašajoč, da se je na kongresu v Sofiji položil temelj ponosni zgradbi jugoslovanske vzajemnosti. Na tem shodu je vladala ljubav in sloga. Naj bi prebivala vedno sloga med Jugoslovani, in skoro jim bodo zasijali boljši dnovi. Babić-Gjalski je nazdravil Bolgariji in bolgarskemu narodu; posl. Klofač se je v svojem obširnem govoru dotaknil bolgarsko-srbskega spora in dogodkov na Ruskem ter končno zaključil svoj govor z napitnico slovanskim materam in ženam, da bi vzgojile take sinove, ki bodo izvojevali materi Slaviji popolno svobodo. Dr. Vergun je govoril v imenu Rusov ter nazdravil ne ruski revoluciji, nego splošni slovanski revoluciji. Bolgar Pejev je v zanosnih pesniških besedah napil Jugoslaviji. Slovenec Pustoslemšek je v daljšem govoru naslikal stališče, ki je zavzemajo Slovenci napram jugoslovanski ideji, ter pozival Bolgare, Srbe in Hrvate, naj moralno in gmotno podpirajo Slovence v njihovem težkem boju proti zlim sovragom. Govor je izzval burno odobravanje. Govorili so še dr. Dimitrov, bosanski Srb Kočić, Nikolov, ki so vsi slavili jugoslovansko idejo kot edini spas za jugoslovane. Ko je dr. Petkov še nazdravil navzočemu sofijskemu županu Todorovu, se je večerinka zaključila, na kar so se izletniki vrnili s tramvajem v spremstvu vojaške godbe v Sofijo. S ploščadi cerkve sv. Kralja so korakali, na čelu jim godba peva-joč slovanske pesmi, v restavracijo k „Červenemu raku“, kjer je koncertirala vojaška godba in se „igralo“ bolgarsko kolo. Danes zjutraj se je del kongresistov dal fotografirati pred spomenikom Carja-osvoboditelja. Ob enajstih je slovesno otvoril jugoslovansko umetniško razstavo naučni minister dr. Šišmanov v krasnem govoru, v katerem je zlasti poudarjal velikanski napredek, ki ga ima v zadnjem desetletju zaznamovati jugoslovanska umetnost ter izrazil nado, da si bodo jugoslov. umetniki v kratkem priborili priznanje tudi pred ostalim svetom. Na to si je v spremstvu umetnikov ogledal razstavo. V slovenskem oddelku je ministru tolmačil slike slikar Ferdo Vesel. Popoldne ob eni je bil banket v hotelu „Royal“, katerega so se udeležili književniki, časnikarji in umetniki.

Kot častni gost je bil navzoč pri banketu naučni minister dr. Šišmanov.

Vrsto napitnic je otvoril predsednik Bobčev, ki je nazdravil združenim Jugoslovanom.

Med drugimi so še govorili župan ljubljanski Ivan Hribar, poslanec Babić-Gjalski, župan cetinjski; Vuletić, poslanec Klofač, dr. Skerlić itd.

Zvečer je priredil gospod župan Hribar Slovincem prijateljski večer v hotelu „Bulgariji“.

Jutri odidejo Slovenci v Carigrad.

Ponesrečeno češko-madžarsko pobratimstvo.

Budapešta, 2. septembra. Češki državni poslanec Klofač je prišel v Budapešto, da nadaljuje pobratimstvo med Čehi in Mađžari. Prosil je za razgovor z justičnim ministrom Polonjem, ki pa je vsak razgovor odklonil. Istotako se mu je zgodilo pri drugih odličnih politikih; celo dr. Kovacs, glavni propagator češko-madžarskega pobratimstva, ki je v ta namen potoval ravnokar po Češkem,

je odklonil razgovorjanje s Klofačem. S tem je pokopana nenaravna akcija, o kateri se je zadnje čase toliko govorilo in pisalo.

Vsenemško rogovilenje.

Draždane, 2. septembra. Tu se je pričelo včeraj zborovanje vsenemške zveze. Zborovanja so se udeležili tudi Vsenemci iz Avstrije. Shod je priporočal, naj se nemško vojno brodovje izpopolni ter pozdravi ustanovitev ljudskega sveta za Spodnje Štajersko in Tirolsko zoper nenasitnosti (?) Slovencev in Italijanov.

Pomnožitev vojaštva za Bosno in Hercegovino.

Sarajevo, 2. septembra. Govori se, da se vojaška posadka za Bosno in Hercegovino pomnoži na 70.000 vojakov. Bosna in Hercegovina dobi dva voja, enega v Sarajevu, enega pa v Mostaru. Obenem se je mnogim uradnikom deželne vlade naročilo, naj se uče albanski jezik, da bodo v potrebi lahko za tolmače.

Carinski konflikt med Avstrijo in Srbijo.

Budapešta, 2. septembra. Srbska vlada sestavlja novo noto za Avstro-Ogrsko v zadevi carinskega konflikta. To noto dobi avstrijsko ministrstvo zunanjih zadev že prihodnji terek. Popisani bodo končni pogoji srbske vlade. Ako Avstrija teh pogojev ne sprejme, se vsa nadaljna pogajanja prekinjejo.

Dunaj, 2. septembra. Predsednik društva srbskih trgovcev dr. Risnik je prišel z dvema odborinoma in tajnikom na Dunaj, da poravnava nasprotja, ki so se razvila zadnje čase med avstrijskimi in srbskimi trgovci zaradi carinskega konflikta. Najprej se je pogajal v orientiskem društvu z avstrijskimi izvozniki.

Kralj Peter na potovanju.

Belgrad, 2. septembra. Na nagovor posl. Petrovića v Negotinu je odgovoril kralj Peter zelo navdušeno ter rekel med drugim: „Naša je dolžnost, da smo vedno pripravljene, ne samo do zadnje kaplje krvi braniti svojo domovino, ako bi prišlo komu na misel, dotikati se njene neodvisnosti, temuč dandanes je tudi naša dolžnost, čuvati nad narodnimi pravicami kraljevine. Srbija si bo pod mojo vladno vedno prizadevala, ohraniti na Balkanu mir in red, toda pripravljena pa bo tudi vsak trenutek, z vsa silo odbijati navale tistih, ki bi morda v neredu in nemiru na Balkanu skušali kaj odnesti, na škodo našim narodnim interesom. Tako razumevam zapuščino svojega velikega deda.“

Dogodki na Ruskem.

Zopet žrtve atentata na ministrskega predsednika.

Petrograd, 2. septembra. Pri atentatu na Stolypina je bil med drugimi ranjen tudi zastopnik ministrstva pri brzojavni agenciji, ravnatelj in organizator te agencije knez Šahovskoj, ki je pretečeno soboto vsled ran umrl. Knez Šahovskoj je bil svoječasno načelnik vrhovne tiskovne uprave.

Maščevanje za umor generala Mina.

Petrograd, 2. septembra. Moštvo Semenovskega polka je sklenilo na shodu, h kateremu so prišli tudi častniki dveh polkov telesne straže, da bodo na lastno pest nastopali proti revolucionarjem ter krvavo maščevali umor generala Mina.

Kdo je provzročil punt na ladji „Pamjat Azova“?

Moskva, 2. septembra. Preiskava proti puntarjem na križarki „Pamjat Azova“ je pokazala nepričakovan izid. Dognalo se je namreč, da je punt provzročil 67letni pop na ladji. Popa imajo sedaj v ječi.

Policijski agent atentator.

Petrograd, 2. septembra. Neki agent tajne policije je v pijanosti vdrl v italijansko poslaništvo ter v predsobi streljal. Ranil je vratarja ter razbil več dragocenih zrcal.

Strahoviada na Rusko-Poljskem.

Varšava, 2. septembra. Na ukaz gubernatorja je včeraj vojaštvo nepričakovano zaprlo vse ulice ter preiskalo vse potnike. Tramvaje in druge vozove so postavili in potniki so morali izstopiti, da so jih preiskali. Pri tem je bilo mnogo oseb aretovanih. Štiri ure je bil promet na ta način zaprt. Aretovanih je bilo toliko oseb, da jih niso mogli spraviti v zapor, temuč jih stražijo vojaki na prostem.

Ropi in napadi.

Petrograd, 2. septembra. V Helsingforsu so okrinkani roparji napadli železniškega blagajničarja, ki je šel izplačevati delavce ter mu vzeli 20.000 rubljev.

Moskva, 2. septembra. Blizu mesta Moršansk je oborožena četa napadla blagajnika državnih žganjarov ter so mu vzeli 16.000 rubljev.

Varšava, 2. septembra. Blizu Libave so revolucionarji napadli transport vjetnikov. Vojaki so streljali ter ubili 8 napadalcev.

Poziv kmetske zveze.

Petrograd, 2. septembra. Ruska kmetska zveza je izdala poziv na vse kmete. Poziv govori najprej o razpustu dume, potem pa pravi: „Tovariši! Nikogar nimate več, ki bi mu potožili svoje gorje. Zanesite se le na lastno moč. Pomagajte si sami! Čas je prišel. Polastite se oblasti v okrajih. Odstavite vse starešine, ki ne služijo narodu, temuč oblastim! Ne priznajte nikake uradniške oblasti! Pošljite pisma in zaupnike svojim rojakom pri vojaki. Pregovorite jih, da ne bodo streljali na tiste, ki se bore za pravico naroda proti hudodelni vladi. Naj vojaki ne priznajo častnikov, ki so se prodali graščakom. Naj se vrnejo z orožjem domov, da varujejo vasi pred razdejanjem. Ako začne delavci po mestih boj proti vladi, pomagajte jim. Ako se začne štrajk železničarjev, pomagajte železničarjem. Razdeajte proge, da ne bodo mogli pripeljati vojaštva. Ne plačajte davkov hudodelni in nepostavni vladi. Ne dajte v jeseni rekrutov, da bi se norali vaši bratje in sinovi boriti proti narodu.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. septembra.

— Koliko je bil katoliški shod „slovenski“? Povedali smo že, da so naši klerikalci III. katoliškemu shodu nadeli pridevek „slovenski“ le zato, da bi privabili več ljudi nanj in laglje slepili javnost. Kako malo je bil v resnici ta shod slovenski, spričujejo sledeča dejstva. Med zastavami so imele papeževe in cesarske povsod prednost pred slovenskimi; s shoda so se odposlale nemške in latinske brzojavke papežu in cesarju; na shod je prišel zastopnik vlade, ki je Slovincem neprijazna, klerikalne dijake je prišel pozdravit zastopnik laškega dijaštva itd. Na shod sta prišla dva znana nemškutarja, mednarodni lavantinski škof Napotnik in nemški tržaški škof Nagl, ki Slovincem kjer mogoče nasprotuje. Tudi je prišel nemški baron Spinetti in dva nemška kneza Windischgraetza. Brzojavno pa je shod pozdravil nemški škof Kahn. Na vsem zborovanju ni bilo slišati niti ene žal-besede proti našim narodnim nasprotnikom, proti Nemcem, Italijanom in še manj proti vladi. Nasprotno, predsednik shoda poslanec Povše je celo izrazil veselje nad delovanjem škofa Nagla, ko je pozdravljajoč ga dejal mu: „Hvaležen vam bo za vašo ljubav in skrb, katero naklanjate našim vernim bratom ob obalih Adrije, ves slovenski narod.“ Na te besede je Nagl molčal in ni zinil nobene besede, ker menda sploh slovenski ne zna! Tako so slavili na „slovenskem“ katoliškem shodu zagrizenega sovražnika Slovencev!

— Zjasnilo se je. Pod tem glavjem se nam piše: Gospod dr. Rybač je dementiral, kar smo mi poznali iz „Slovenca“, da je namreč opravičil svojo odsotnost od katoliškega shoda. „Slovenec“ je sedaj tudi prekričal svojo prvotno trditve, da se je dr. Rybač opravičil in

je ta stvar s tem pri kraju. Nismo pa še pri kraju z „Edinstvo“. Ta se ni ozrla na našo pritožbo, da se v najnovejšem času ustanavljajo po tržaški okolici (n. pr. pri sv. Ivanu) klerikalna društva. Ta klerikalna društva pa ne teže zate, spolniti narodne organizacije tržaških Slovencev, temveč so prava **konkurenca** nebotičnih treba društvu, ki vidno škodujejo starim narodnim društvom in izpodbijajo narodnost. Sedaj smo tudi na čistem, zakaj „Edinstvo“ ni poročala o prostnem shodu v Trstu. Deloma smo to izvedeli iz nje same, deloma pa iz „Rdečega Praporja“ z dne 31. avgusta, ki pravi v svojem poročilu o navedenem shodu sledeče: „Pri tej priliki je (govornik Regent) tudi energično prijel tržaške voditelje v Trstu, ki se ne ganejo, da bi se ukrenilo kaj odločnega proti črni reakciji, temveč jo še direktno in indirektno podpirajo“. Zjasnilo se je! Kaj?

— Profesorske vesti. Profesor na gimnaziji v Pulju, Ivan Gangl, je premeščen na gimnazijo v Celje; dr. Alojzij Maček na I. drž. gimnaziji v Gradcu je imenovan za pravega učitelja na gimnaziji v Pulju, Franc Novljan pa na gimnaziji v Pazinu. Profesor na navtični sekciji trgovske in navtične akademije v Trstu, Marko Polič, je pomaknjen v VII. čin. razred.

— Policijske vesti. Titularni žandarmerijski stražmešter Ivan Sinkovič je imenovan za policijskega kancelista pri policijskem oddelku okrajnega glavarstva v Gorici. Policijski kancelist Ferdinand Zobel je premeščen iz Milj k policijskemu ravnateljstvu v Trst.

— Stavbinska vest. Inženir g. Rudolf Selak je imenovan za stavbnega pristava pri sekciji za vzdrževanje železnice v Postojni.

— Šolske vesti. Absolvirani učiteljski kandidat g. Ivan Bajde v Loki pri Zidanem mostu je imenovan za začasnega učitelja in voditelja v Branskem Kalu, suplent istotam g. Franc Stupar je pa v isti lastnosti premeščen v Telče.

— Smrtna kosa. V Starem trgu pri Ložu je umrl g. Srečko Mlekuž, sin uglednega ondotelega trgovca. Prijazen bodi spomin odličnemu našemu pristašu. — V Ljubljani je umrl včeraj c. kr. poštni nadoficijal g. Karel Butorac, vesten in splošno priljubljen uradnik ter goreč rodoljub. — Danes je umrl v Ljubljani g. Rudolf Endlicher, c. kr. okrajni tajnik v pokoj, star 84 let. — Na Glincah je umrl gosp. Lovro Zdešar, znani tovarnar za kuhanje žganja. — V Rabensteinu je umrl baron Benjamin Possanner plem. Ehrenthal, star 85 let. Bil je častni mešan ljubljanski. Ena hči mu je zdravnica, druga študira filozofijo. Blag jim spomin!

— V svoji zahvali v „Slovenskem Narodu“ nisem, kakor me šele zdaj opozarja nekdo iz Ljubljane, omenil sl. društva slovenskih književnikov in časnikarjev. Dobro mi je znano, koliko je to društvo storilo za tako sijajno proslavo moje sedemdesetletnice, in jaz, bog ve, nisem nehvaležen človek. Zahvalil sem se tudi že o priliki naravnost imenovanemu društvu; da se ga nisem spomnil v tisti vihi v svoji zahvali, to mi je zdaj res hudo; slavno društvu prosim, naj mi v zlo ne šteje te tako neprijetne pomote in naj blagovoljno sprejme mojo iskreno zahvalo. — V Aspangu, dne 31. avgusta 1906. — Jos. Stritar.

— Slovensko gledališče. Poroča se nam: Na povabilo intendantce slovenskega gledališča zbralo se je včeraj ob 10. dop. v glediški dvorani vse osebe opere in drame, vsi režiserji, solisti s kapelnikom, zstopniki zbora in komparzerije. Zbrano osebo je pozdravil, kot oficijalni intendant g. urednik Fr. Govorkar, predstavljajoč nove člane opere in drame ter apelujoč na vse osebe, naj posveti z vsa resnobo in zvestobo vse svoje sile slovenskemu gledališču, temu največjemu in najvažnejšemu narodnemu in kulturno-zabavnemu zavodu. Kakoršni so delavci, tako bode delo; od oseba, njegove ambicije, njegove rednosti in točnosti je zavisen nivo predstav našega gledališča. Kakoršno pa bode delo, tako bode plačilo: priznanje kritike in publike ter posledica tega: renomé slovenskega gledališča. Intendantca je poskrbela operi in drami velik in krasen reportoar, ki presega daleko reportoarje provincijalnih gledališč. Na osebju pa je

daj, da se ta repertoar izvrši, kor-
kor pač možno, ves in čim najpo-
nejše. To bo letos tem lažje možno,
er se je ensemble očistil nemirnih
uhov in ker se je angaževalo za
tramo in za opero nekaj novih čla-
nov, pred katerimi gre sloves, da so
posobni, marljivo umetniki. Inten-
dancia opozarja že danes, da bode z
neizprosno strogostjo zahtevala red,
mir in točnost pri gledišču ter da
bode z vso ostrostjo izvrševala do-
globe hišnega disciplinarnega reda.
Vsak član in vsaka članica je zave-
zana storiti vse na korist celokupnosti
in enotnih uspehov, predpravice ali
protekcij pa nima in ne bo imel
prilike. Intendanci ni na tem, da bi
se odlikovali le posamezniki, nego
bode delovala z vsemi sredstvi na to,
da bodo predstave v totalnosti prav
dobre. V dosegu tega se bode opi-
jala na disciplinarni hišni red in pa
predvsem na režiserje, ki so stebri
gledališkega ensembela. Kakoršni reži-
serji, tako oseboje, kajti „riba pri glavi
tisi.“ Zato bode zahtevala intendenca
od članov, da so režiserjem brezpo-
govno pokorni ter da z vnmom in
pčnostjo vrše odredbe režije ter
izkazuje intendenca. Člani se zatorej
opozarjajo, naj ne iščejo „zaščite“
pri posameznih članih odbora, pri ča-
slujsju, pri občinstvu ali celo pri
vplivnih privatnih damah, ker bi jim
taka „zaščita“ prav nič ne koristila.
Tuji vplivi morajo biti docela iz-
ključeni od vodstva gledališča, sicer
je disciplina nemogoča in namesto
reda bomo imeli anarhijo. Delo se
bode določalo vedno v režiserskih
sejah, katerim bo predsedoval inten-
dant, ter so sklepi teh sej neizpre-
menljivi, za člane obvezni. Vsak član
se bo uporabljal po svojih sposobno-
stih čim največ in sicer tako, da se
bodo prvi člani v glavnih in manjših
logah vrstili. Vsakdo bo imel dovolj
prilike, odlikovati se. Med člani naj
vlada torej sloga; izgine naj vsa-
korsen neprijazen ali celo surov ton
ter naj se ne čuje med osebjem nikdar
reči psovka ali ostudna beseda! Gle-
dališče je tempelj umetnosti, in člani
naj pazijo, da ga ne onečastijo! —
V imenu režiserjev in vsega osobja
je odgovoril g. režiser Anton Ve-
rovšek, zahvaljujoč se intendantu
za ljubeznivi pozdrav ter izrekajoč
veselje vseh članov, da se naznanja
nova era reda in resnično umetniškega
delovanja. Vsi člani radi obljubljajo,
da bodo storili vedno vso svojo do-
lžnost iz ljubezni do zavoda in naroda,
obnem pa prosijo, naj jim ostane
g. intendant še nadalje naklonjen ter
najvnetejši zagovornik, kadar se dela
ensembu krivica. Končno je pozdravil
Verovšek nove tovariše in tova-
rišice iz opernega in dramskega
osobja. Nato so se člani razšli ter
imajo danes ob 9. dop. prvo dram-
sko skušnjo v gledališču ter ob 10.
dop. skušnjo za opero v „Narodnem
domu.“ — Po shodu vsega osobja se
je vršila v gledališki pisarni prva seja
vseh režiserjev, pri kateri je dal in-
tendant režiserjem še razna navodila
za bodoče delovanje. Sezona se za-
čne 2. oktobra z operno predstavo.
— **Predznost nemčurških
celjskih uradnikov.** Na pevsko dru-
štvo „Slavec“ je bil iz Celja poslan
ovoj tiskovin. Naslov je bil seveda
slovenski. Na celjski pošti so naslov
„Ljubljana“ prečrtali s tintno svin-
čenjo in zapisali Laibach. To je že
skrajna nesramnost. Upamo, da bodo
poklicani poslanci energično te nem-
ške pobaline prijeli za ušesa.
— **Nečuvana podlost.** Spre-
vodnik južne železnice Anton Kova-
čič je na železnici ponesrečil in je
vsled tega nastopil proti južni želez-
nici pot tožbe. V prvi instanci je
Kovačič deloma zmagal in stvar je
zdaj na višji instanci. Dne 3. marca
t. l. se je pa umirovljen sprevodnik
Anton Ojster oglašil pri ljubljans-
kem postajenačelniku reki, da mu
vest ne da miru in da mora resnici
na ljubo naznaniti Kovačiča. Rekel
je, da je Kovačič slepar in da si
hoče na stroške južne železnice za-
gotoviti brezskrbno eksistenco. Ob-
dolžil ga je tudi, da hoče med Ljub-
ljano in Borovnico spraviti brzovlak
s tira in prouzročiti veliko nesrečo.
Končno je še izjavil, da smatra Ko-
vačiča za popolnoma sposobnega ta-
kega hudodelstva. Stvar se je seveda
skrbno, vestno in natančno preiskala
in nadzorovali so Kovačiča kakor
kakkega obcenevarnega razbojnika.
Končno se je izkazalo, da je bila
vsaka beseda Ojstrove v tej
ovadbi od konca do kraja
zlagana. Kovačič je šele zdaj iz-
vedel za to brezmejno podlost A.
Ojstra, ko obrekovalca več ne more
tožiti, da bi dokazal svojo nedolžnost
pred sodiščem, skuša zdaj Ojstra
prisiliti do tožbe. Temu namenu
služi njegovo današnje „poslano“.
Bomo videli, če bo Ojster pora-
bil to priliko, da dokaže svoje
obdolžitve. Omenili smo ta slučaj
ker kaže brezmejno podivjanost in
propalost gotovih krogov. Ojster, ki
se je včasih štilil med socialne de-
mokratke in sedel v obč. odboru v
Šiški, je danes klerikalec.

— **Razglas.** Izterjatev 1000
kron presegajočih zneskov
potom poštinih nalogov. Od
15. septembra t. l. nadalje možno
bode odpošiljalcem poštinih nalogov,
kateri si drže čekovni račun poštno-
hranilničnega urada in kateri žele
neposredni prenos izterjanega zneska
potom prejemno-vloženega lista na
njihov čekovni račun, izterjati tudi
zneske nad 1000 K. Slični nalogi bodo
smeli vsebovati vedno le eno terjatev
in bodo dopustljivi samo v notranjem
avstrijskem poštmem prometu, radi
česar bode njihovo razpošiljanje samo
v avstrijskem poštmem okrožju iz-
vedljivo. Razen poštneine in priporo-
čilne pristojbine za vsako slično po-
štno naložno pismo vplačevati bode
potom odpisa od iztirjane vsote pri-
stojbino 1 K 10 h od prvih 1000 K
in 50 h, od vsakih nadaljnjih ali del
od 1600 K. Naložne listine, presega-
joče znesek 1000 K, se prejemnikom
ne bodo dostavljale, temveč samo avi-
zirale. Ako zahteva odpošiljalec za
slučaj neodkupa, naj se naložna li-
stina nemudoma njemu vrne ali pa
kaki tretji osebi odda, ugodilo se
bode tej želji v slučaju, da naslov-
ljenec prejem obvestila odreče, ta-
ko, drugače pa preteku po obvestitvi
slededečega dneva. V tem zadnjem slu-
čaju se eventualne želje prejemnika,
naj se listino v svrhu poznejšega od-
kupa pri poštem uradu hrani, ne bode
upoštevalo. — Od c. kr. poštne
in brzovajnega ravnateljstva
v Trstu.
— **Delna omejitev civilnega,
tovornega prometa, v priliki le-
tošnjih vojaških vaj na Kranjskem.**
Povodom vojaških vaj in vsled ob-
širnega prevažanja čet, ki se vrše me-
seca kimovca 1906, se je sledeče od-
redilo: V času od 4. do vštete 5.
kimavca 1906 se brzovozno in tovrno
blago, vendar izvzemši žive živali in
lahko pokvarljivo blago, na postajah
dolenjskih železnic in proge Trbiž-
Ljubljana, dalje dne 5. kimovca 1906
na postajah proge Ljubljana-Kamnik;
za odpravljanje ne sprejema. Na
podlagi določb § 63. o. p. oziroma
§ 6. izvrš. določb k čl. 14. medna-
rodne dogodbe v železniškem tovr-
nem prometu, se z veljavnostjo od 4.
do vštete 6. kimavca 1906 k pra-
vilniški dobavni dobi določil podaljš-
anje dva dni za brzovozno in to-
vrno blago. To podaljšanje se tiče
onih transportov, ki se na črtah ces.
kr. državnih železnic v Trstu preje-
majo in oddajajo, ali so za prevoz po
teh črtah določeni in katerih izvršitev
se v omenjenem železniškem okolišu
ali zunaj njega povodom imenovane
omejitve civilnega tovrnega prometa
ovira.
— **Nesreča.** 72letnemu Francu
Krhinu iz Dob pri Kostanjevici so
se splašili konji, ko je šel na travnik
po mrvo. Krhin je padel pod voz in
dobil take poškodbe na glavi in tele-
su, da je čez dva dni umrl.
— **Ogenj.** V Kamenju pri Šent
Rupertu so streljali kamenje za neki
hlev. Pri tem je skočila iskra v bliž-
njo slamnato streho posestanika Aloj-
zija Bartolja, da je pogorela hiša in
gospodarsko poslopje. Škode je 2000
kron.
— **Iz Črnomlja.** V nedeljo, dne
9. t. m. prirede črnomaljski diletantje
veseloigro trodejancko „Na ogledih“
(spisal Anton Medved). Predstava se
vrši ob 8. uri zvečer v salonu hotela
Laackner. Po predstavi petje in prosta
zabava. Cene sedežem I. vrste 1 K,
za obitelji 2 K, II. vrste 60 vin., za
obitelji 1 K 20 vin., stojšče 40 vin.
Ker se vrši predstava na korist po-
gorlečnem na Desincu, se preplačala
hvaležno sprejemajo. K obilni ude-
ležbi vabijo črnomaljski diletantje.
— **Srečen lovski plen.** Med
Prezidom in Babnim poljem je ustrelil
lovec Anton Troha medvedko
in enega mladiča, dočim je več dru-
gih mladičev izginilo v gozdu.
— **Bralno in pevsko društvo
„Lira“ v Kamniku** priredi v nedeljo
16. septembra t. l. ob 3. uri popoldne
na prostorih g. Gaspari veliko vese-
lico. Pri veselici sodeluje vojaška
godba iz Gorice.
— **Narodna veselica na Bledu**
v nedeljo 26. avgusta se je izvršila
tako, da so imeli veselje dotičniki, ki
so se veselice udeležili, še večje za-
doščenje pa tisti, ki so veselico prire-
dili. Bil je to naš prvi poskus, prire-
diti na Bledu veselice v takem smislu.
Da se bode pa ta poskus tako posrečil,
ni nihče odbornikov pričakoval. Tuji,
bodisi Nemec, Lah, Čeh, Slovenec,
Hrvat ali Mažar so nam čestitali na
prireditvi, prosili, da bi pač večkrat
kaj takega priredili. Tu imate bro-
tisti, ki ste okrog čakali, da mi s
takimi prireditvami odganjamo tujce.
Le obračajte jezike, mi Vas ne bomo
nikdar vprašali, kaj smemo prirediti.
V prvi vrsti se pa imamo za lep uspeh,
moralni in finančni, zahvaliti Jese-
niškemu Sokolu, enemu mlajših slov.
Sokolov, ki pa v doglednem času po-
stane cvet Sokolstva. Druga zahvala
gre Vam, narodne dame in gospice,
za Vaš trud pri veselici. Čez vse pa
se imamo zahvaliti Vam, blejski
fantje, ki ste v tako častnem številu

nastopili pri celi slavnosti v gorenski
narodni noši. Impozanten je bil po-
gled na dolgo vrsto v jerhovino oble-
denih korenjakov pri sprevodu, milo
se je storilo človeku, ko je zaslišal
iz ust teh fantov krasne narodne in
umetne pesmi, ki so jih peli brez
nekdanjega vodje tako precizno, kakor
bi si človek ne mogel predstavljati.
Grajo pa zasluži meščanska godba v
Kranju za svojo surovost. Ne vem,
ste li bili naprošeni, da bi nam de-
lali zgago, ker sicer si besedi: „Škan-
dal jim moramo napraviti“ ne moremo
razložiti, Hvala Bogu, da se Vam to
ni posrečilo. Na Bled pa tudi nikdar
več ne pridete. Gospodinu župniku
pa povemo, da naj le leta okrog star-
šev, da naj ne dajo fantov v So-
kolo, da mu ves njegov trud ne bo
prav nič pomagal. Fantje se naši!
Tudi ženskega Sokola bomo usta-
novili in bodite pripravljeni, da Vam
bo tudi kaka Marijina hčerka ušla
čez plot. Skazili smo Vam že sedaj
plan, ko smo Vam z veselico odtrgali
fante, da niso šli na katoliški shod.
Tudi to je bil naš namon. Zvezali
smo se sedaj z Jeseničani v trden
tabor, za to zvezo pride trozveza i.
t. d. in Gorenjska postane trden na-
roden slovenski tabor, ki ga ne bo
omejala nobena sila. Po veselici se
mi veselimo nad krasnim uspehom,
Vas nasprotnike pa jezi, ker se Vam
ni obnesla Vaša želja: Bog daj, da
bi izgubili tistih 600 kron, ki so jih
založili za veselico. Pa dasi je bilo
vreme jako slabo, je vender uspeh
tolik, da ga nismo pričakovali, še no-
bena veselica na Bledu ni toliko nesla.
Polovico čistega dobička damo Jese-
niškemu Sokolu, da bo mogel svoja
krila še krepkeje raztežati.
— **Velika nesreča** se je pripe-
tila v nedeljo teden v Trzinu. Po
deseti maši je stala pred občinsko
pisarno groba ljudi, med njimi tudi
predilnični delavec Lovro Zaplotnik,
Kar se zasliši ropotanje v zraku
in v naslednjem hipu se zgrudi Za-
plotnik smrtnoranjjen na tla. Na ne-
razumljiv način se je odtrgala železna
oknica pri podstrešni sobi in padla z
ogrom Zaplotniku na glavo. Nesreč-
než je umrl čez dva dni. Pokojnik
je bil zvest zagovornik napredka in
svobode ter blaga duša. Zapustil je
vdovo s tremi otroci.
— **Umrl je** v Konjicah advokat
dr. Mihael Lederer, star 68 let,
strasten nemškutar.
— **Umrl je** v Gradcu višjega so-
dišča svetnik v pokoju gosp. Lovro
Ratek, star 77 let. Pokojnik je bil
rojen v Pacinju pri Ptuju ter je služ-
boval do leta 1880. na Kranjskem,
in sicer v Kostanjevici, Metliki, Pla-
nini, Vrhniki, v Ljubljani in Ribnici.
Zadnjih 17 let je služil kot sodni svet-
nik v Celju, pri vstopu v pokoj leta
1897. pa je dobil naslov in značaj
nadsvetnika.
— **Poročil se je** gosp. D. Gil-
čvert, veleposesnik in pisarniški
ravnatelj v Gorici z gđ. Anči Ci-
zelj. Čestitamo!
— **Beseda potnikom v Gorico.**
Iz Gorice nam pišejo: Veliko izven-
goriških Slovencev prihaja po novi
železnici tudi v Gorico. Žal, da jih
veliko podpira le tuja podjetja. Na-
znanjamo, da hotel pri „Zlatem je-
lenu“ je narodno podjetje. Ta ho-
tel je gotovo najboljši meščanski ho-
tel. Restavracija nudi vse komoditete.
Poleti na prostem, pozimi v velikih
salonih. — „Hotel Südbahn“ je
slovenska last, ali hotelir je tujec-
strokovnjak. Gostje, ki žele najudob-
nejše bivališče v hotelu I. reda, naj
gredo v hotel „Südbahn“.
— **Na kozo je padel z glavo**
73letni Ivan Znidaršič v Morskem pri
Kanal, ko je spravljal seno na senik.
Morali so ga prepeljati v goriško
bolnico.
— **Nečloveški oče.** Ivan Krkoč
iz rihenberške občine na Goriškem
je mučil in pretepal lastnega otroka
z vso surovostjo, da je morala po-
seči vmes sodnija, ki ga je obsodila
na tri mesece zapor.
— **Zastrupil se je** v Trstu 18-
letni privatni uradnik Henrik Wid-
hofer s karbolovo kislino. O pravem
času so še zapazili njegov čin in po-
klicali zdravnika. Widhofer je bo-
žjasten.
— **Veriga je zmečkala dva**
prsta 50letnemu dninarju Leopoldu
Butoracu v Trstu, ko je bil uslužben
na parniku.
— **Poskušen samomor starice.**
V Trstu se je zastrupila s karbolovo
kislino 61letna Karolina Cattaruzzi,
ker so jo oči bolele in ker bolezni
ni hotela odnehati. Hitri zdravniški
pomoči se je posrečilo jo ohraniti pri
življenju.
— **Gozdni požar.** V petek po-
polodne je pogorelo pod Trstenikom
pri Trstu 35.000 m² gozda. Istega
dne zvečer je zgorelo pod obeliskom
300 m gozdnih nasadov. Kako je
ogjenj nastal, ni znano.
— **Grozen strah pred „Sokol“**
ima reški magistrat. V soboto so pri-
šli na Reko dalmatinski „Sokol“, da
se skupno z reškimi in sušaškimi od-
peljejo v Zagreb. Imeli so seboj tudi
godbo. Mestni magistrat je alarmiral

vse policaje, ki so prepovedali godbi
igrati in ko so „Sokol“, dalmatinski,
reški in sušaški v impozantnem spre-
vodu prišli na kolodvor, obkolilo jih
je 60 policajev, ki so jih stražili, do-
kter niso vstopili v vozove. Mnogo-
brojen ljud se je smejal takim odveč
odredbam. Italijani imajo pač silen
strah pred „Sokol“!
— **Nemška eskadra na Reki.**
Sredi oktobra pride na Reko nemška
eskadra, ki zdaj poseča glavne luke
sredozemskega morja.
— **Zaklalo** se je v mestni klav-
nici od 19. do vštete 26. avgusta t. l.
84 volov, 6 krav, 12 bikov, 104 pra-
šiči, 246 telet, 85 kostrumov in
kozlov in 1 kozliček; vpeljalo se je
1 vol, 2 kravi, 2 prašiča, 3 teleta, 1
kostrun in 549 kg mesa.
— **Delavske gibanje.** Včeraj
se je odpeljalo z južnega kolodvora
v Ameriko 5 Hrvatov in 4 Slovenci.
25 Hrvatov je šlo v Heb, 19 na Nem-
ško, 20 v Inomost, 17 v Bregenc, v
Beljak pa 18. 20 Kočvarjev se je
odpeljalo na Dunaj. Na Hrvatsko je
šlo 25 slovenskih šumarjev. — V so-
boto je šlo 28 Hrvatov v Ameriko.
8 Macedoncev je prišlo iz Tirolskega.
17 goriških zidarjev se je vrnilo iz
Ljubljane domov.
— **Izgubljene in najdene reči.**
Na južnem kolodvoru je bila izgub-
ljena, oziroma najdena vojaška siva
čepica, palica, par rumenih otroških
čevljev, par belih rokavic, dežnik in
prazna usnjata torbica. — Neka dama
je izgubila denarnico, v kateri je
imela 3 K denarja, poštini prejemni
list in tri ključke. — Gđna. Hedvika
Singerjeva je izgubila zlato zapestnico,
vredno 20 K. — Ga. E. M. je izgu-
bila 12 K vredno iglo. — Kapelnik
g. Jožef Poulo je izgubil bankovec
za 50 K. — Ga. Hermina Brandtova
je našla denarnico, v kateri je bilo
čez 3 K denarja. — Zlat poročni pr-
stan se je našel v gostilni Antona
Kališka na Fužinah, kjer se tudi dobi.
— V trgovini gospoda Henrika Kende
se je našla denarnica z vsebino 50 K.
Izgubljen dobi dotično denarnico pri
blagajni te trgovine.
— **„Ljubljanska društvena
godba“** priredi jutri zvečer v hotelu
„Ilirija“ (Kolodvorske ulice) dru-
štveni koncert z a člane. Za-
četek ob 8. uri. Vstopnina za člane
prosta, nečlani plačajo 40 vin.

gled: Odkritje Vilharjevega spome-
nika v Postojni. — B.: Stoletnica
Matevža Hladnika. — Stoletnica roj-
stva in petdesetletnica smrti Jovana
Sterije Popovića. — Pristopajmo k
„Matici Hrvatski“. — Natječajne na-
grade „Matiče Hrvatske“. — Razstava
v Sofiji.
**Telefonska in urbojavna
poročila.**
Trst 3. septembra. Nocoj pr-
noči se je več zaljubljenih parčkov
vrčalo „Od lovca“ v Trst. Na
potu so jih nekateri mladeniči
nespodobno dražili. Vsled tega je
eden izzvanih hotel nekoga 24let-
nega Columbina oklufutati, Co-
lombin je vzel revolver in je pet-
krat ustrelil. Neki Colonna je ob-
ležal mrtev na licu mesta, nje-
gova ljubica Velpi pa smrtno
ranjena. Colombin se je sam javil
policiji.
Praga 3. septembra. Stavku-
joči premogariji so imeli v Duch-
covu shod, na katerem je prišlo
do izgrediv. Načelnik „Uniona“
Jarolin je bil zaboden v vrat,
urednik nekakega soc-dem lista
Prosik je bil vržen na tla in
težko poškodovan. Orožniki so
rabili orožje, da so napravili red.
Tešin 3. septembra. Šef gen.
štaba grof Beck je pri cesarskih
manevrih padel s konja v neki
potok, iz katerega pa so ga vo-
jaki še pravočasno rešili.
Petrograd 3. septembra. Mi-
nistrski svet je sklenil, da sicer
priznava potrebo, sklicati durno
čim prej, da pa endar skliče
durno šele meseca marca, ker
novi volilni red na bo prej gotov.
Varšava 3. septembra. Ju-
menkov je bil na cesti napaden
in obstreljen ter je bil smrtno-
nevorno ranjen. Napadalec je po-
begnil.
Pariz 3. septembra. Maksim
Gorkij je obelodanil oklice na
francosko delavstvo, v katerem
naznanja, da se bliža ura splo-
šne vstaje na Ruskem in po-
zivlja francosko delavstvo, naj
denarno podpre ruske revolucijo-
narje.
London 3. septembra. Iz Pe-
trograda se poroča, da je stopil
general Trepov vsled bolehnosti
v pokoj.
Gospodarstvo.
— **Mestna hranilnica v Kam-
niku.** V mesecu avgustu 1906 je 145
strank vložilo 44.682 K 01 v, 146
strank dvignilo 37.230 K 13 v, 5
strankam se je izplačalo hipoteknih
posojil 12.200 K, stanje hranilnih vlog
1.480.610 K 53 v, stanje hipoteknih
posojil 1.071.311 K 32 v, denarni pro-
met 143.740 K 86 v.
— **Mestna hranilnica v Ra-
dovljici.** V mesecu avgustu 1906 je
235 strank vložilo 74.011 K 89 v,
189 strank vzdignilo 35.801 K 76 v,
32 strankam se je izplačalo posojil
40.410 K, denarni promet 389.182 K
16 v.
— **Mestna hranilnica v Novem
mestu.** V mesecu avgustu 1906 je
185 strank vložilo 64.581 K 47 v,
225 strank vzdignilo 90.748 K 45 v,
torej manj vložilo 26.166 K 98 v, 10
strankam se je izplačalo hipoteknih
posojil 19.200 K, 238 menic se je
eskomptovalo za 85.625 K, stanje
vlog 2.818.484 K 78 v, denarni pro-
met 408.899 K 88 v. Vseh strank je
bilo 917.
Poslano.)*
Umirovljeni sprevodnik A. Ojster
me je ovadil, da hočem južno želez-
nico s pravdo, ki jo imam ž njo,
oslepariti in da sem grozil, da
bom pri mostih na progi Ljubljana-
Borovnica provzročil, da skoči brzov-
vlak s tira. Ker je, kakor me je po-
dual odvetnik, Ojstrov dejanje sub-
jektivno in objektivno zastarano —
jaz sem namreč prepozno izvedel za
njegovo ovadbo, razglašam javno, da
je A. Ojster v tej ovadbi infamno
lagal in me infamno obrekoval.
Pozivljam s tem A. Ojstra,
naj me toži.
Anton Kovačič,
sprevodnik.
*) Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa z-kon.

Slovenoi in Slovenke I Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda I
